

Nr 36.

Ankom till Riksdagens kansli den 9 maj 1912 kl. 11 f. m.

*Utlåtande, i anledning af vissa framställningar rörande pensioner
och understöd å allmänna indragningsstaten.*

1:o).

I en till Riksdagen den 29 mars innevarande år aflåten proposition, nr 218, har Kungl. Maj:t, under åberopande af propositionen bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgifva, att *Anna Sofia Karlsson* i Ladvreta i Turinge socken må från och med den 1 januari 1910 till och med den månad, under hvilken hon aflider, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig lifränta af 600 kronor.

*Ang.
årlig lifränta
åt Anna Sofia
Karlsson.*

I fråga om utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till propositionen.

Med tillstyrkande af bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning hemställer utskottet,

att Riksdagen må medgifva, att *Anna Sofia Karlsson* i Ladvreta i Turinge socken må från och med den 1 januari 1910 till och med den månad, under hvilken hon aflider, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig lifränta af sexhundra kronor.

2:o).

Ang.
pension åt
färjvaktaren
A. Sedlunds
änka.

Kungl. Maj:t har i en till Riksdagen den 26 april 1912 aflåten proposition, nr 233, föreslagit Riksdagen medgifva, att färjvaktaren vid Vaddö kanal Anders Sedlunds änka *Brita Margreta Sedlund* må, räknadt från och med år 1912, så länge hon lefver ogift, å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 200 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes i ett propositionen bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för nämnda den 26 april, till hvilket utskottet tillåter sig hänvisa.

Utskottet har icke funnit något att erinra mot ifrågavarande framställning och hemställer förty,

att Riksdagen må medgifva, att färjvaktaren vid Vaddö kanal Anders Sedlunds änka *Brita Margreta Sedlund* må, räknadt från och med år 1912, så länge hon lefver ogift, å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af tvåhundra kronor.

3:o).

Ang.
pension åt f.
afdelnings-
ingenjören O.
T. W. Stan-
zéns änka.

Uti en den 26 nästlidna april till Riksdagen aflåten proposition, nr 234, har Kungl. Maj:t, under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgifva, att förre afdelningsingenjören vid statens järnvägsbyggnader, förre kaptenen vid väg- och vattenbyggnadskåren Oscar Theobald Wilhelm Stanzéns änka *Clara Hedvig Ulrika Stanzén*, född *Söderhjelm*, må, räknadt från och med den 1 april 1912, så länge hon lefver ogift, å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 600 kronor.

På grund af den i ärendet förebragta utredningen, i fråga om hvilken utskottet får hänvisa till ofvannämnda statsrådsprotokoll, hemställer utskottet,

att Riksdagen må medgifva, att förre afdelningsingenjören vid statens järnvägsbyggnader, förre kaptenen vid väg- och vattenbyggnadskåren Oscar Theobald Wilhelm Stanzéns änka *Clara Hedvig Ulrika Stanzén*, född *Söderhjelm*, må, räknadt från och med den 1 april 1912, så länge hon lefver ogift, å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af sexhundra kronor.

4:o).

I en till Riksdagen den 12 nästlidna april aflåten proposition, nr 247, har Kungl. Maj:t, under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgifva, att från och med år 1911 må från allmänna indragningsstaten utgå ett årligt understöd dels å 120 kronor till skogstorparen Isak Johansson Kenttäsaaris eller Rovas änka *Sofa Wilhelmina Kenttäsaari* eller *Rova*, så länge hon lefver ogift, och dels å 60 kronor till hvartdera af hennes barn *Jenny Julia* och *Karl Robert*, intill dess det uppnått 15 års ålder.

Ang. understöd åt skogstorparen *I. Johansson Kenttäsaaris (Rova)* änka och barn.

Utredningen i ärendet återfinnes i berörda statsrådsprotokoll, till hvilket utskottet tillåter sig hänvisa.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft en inom Andra kammaren af herr *Vahlquist* väckt motion, nr 319, däruti hemställt, »att Riksdagen måtte besluta att bevilja änkan *Rova* dels 60 kronor såsom begravningshjälp, dels ett årligt understöd af 120 kronor från dödsfallet, så länge hon lefver ogift, dels 60 kronor till hvartdera af hennes barn *Jenny Julia* och *Karl Robert*, intill dess det uppnått 15 års ålder, att utgå från allmänna indragningsstaten.»

Motion II:
319.

Till stöd för sin framställning har motionären återopat följande, i ofvanberörda statsrådsprotokoll intagna yttrande af riks försäkringsanstalten:

»Olycksfall, som träffade arbetare på väg till eller från arbetet, medförde i regel icke rätt till ersättning enligt lagen den 5 juli 1901, dock att sådan rätt undantagsvis kunde förekomma. I förevarande fall hade *Rova* blifvit anmodad infinna sig till arbete på en från hans hemvist långt aflägsen ort. Det vanliga sättet att färdas från arbetsstället till hans hemvist medförde en viss särskild fara. Redan på grund af dessa omständigheter syntes man vara berättigad anse, att samband förelegat mellan olycksfallet och de af arbetet tillskapade särskilda förhållandena. Härtill komme emellertid en omständighet, som på ett mera afgörande sätt syntes angifva, att färden från arbetsstället ansetts tillhöra själfva arbetet, nämligen att *Rova* åtnjutit aflöning för den tid, som beräknades till hemfärden. Olycksfallet, som inträffat under denna färd, syntes därför böra medföra rätt till ersättning enligt nämnda lag.

Emellertid vore de ersättningsanspråk, som i anledning af Rovas död kunde på grund af 1901 års lag framställas, numera enligt 13 § i lagen preskriberade, då anspråken icke gjorts gällande inom två år efter dödsfallet. Billigheten syntes dock tala för, att ersättning i allt fall beviljades änkan Rova, möjligen med den inskränkning, att ersättningen räknades först från och med innevarande års ingång.»

Riksförsäkringsanstalten — som funnit, att det arbete, hvari Rova för kronans räkning varit sysselsatt, varit sådant, som afsåges i lagen den 5 juli 1901 — har sålunda hemställt, att Kungl. Maj:t måtte bevilja eller, om så erfordrades, hos Riksdagen göra framställning att bevilja änkan Rova, dels 60 kronor såsom begrafningshjälp, dels en årlig lifränta af 120 kronor från dödsfallet, så länge hon lefde ogift, samt hvart och ett af makarnas barn, som vid dödsfallet icke uppnått 15 års ålder, en årlig lifränta af 60 kronor till dess detsamma uppnått 15 års ålder.

Utskottet.

Med hänsyn till hvad riksförsäkringsanstalten anfört, vill det synas utskottet, som om ifrågavarande olycksfall bort medföra ersättning enligt lagen angående ersättning för skada till följd af olycksfall i arbete den 5 juli 1901. Emellertid har, enligt hvad af handlingarna framgår, änkan Rova försutit sin rätt till erhållande af dylik ersättning, enär anspråken härför icke gjorts gällande inom två år efter dödsfallet.

Då likväl här föreligga synnerligen ömmande omständigheter, har utskottet för sin del funnit berörda underlåtenhet icke böra i detta fall medföra den påföljd, att änkan Rova skulle gå miste om den i nyssnämnda lag medgifna ersättningen. Utskottet har därför ansett sig böra biträda det yrkande, som framställts i motionen, eller att änkan Rova må komma i åtnjutande af dels begrafningshjälp 60 kronor, dels ock de af Kungl. Maj:t föreslagna understödsbeloppen, 120 kronor för änkan och 60 kronor till hvartdera af hennes barn, till dess detsamma uppnått 15 års ålder, allt att utgå från dödsfallet.

Utskottet hemställer alltså,

att Riksdagen, i anledning af Kungl. Maj:ts förevarande proposition och med bifall till den i ämnet väckta motionen, må bevilja änkan Rova dels 60 kronor såsom begrafningshjälp, dels ock, räknadt från tiden för mannens fränfalle, ett årligt understöd af 120 kronor, så länge hon lefver ogift, samt 60 kronor

till hvarterdera af hennes barn Jenny Julia och Karl Robert, intill dess det uppnått 15 års ålder, att utgå från allmänna indragningsstaten.

Stockholm den 9 maj 1912.

På bankoutskottets vägnar:

I. VON STAPELMOHR.

Herrar *Wijk* och *Söderberg* i Stockholm hafva begärt få antecknadt, att de af arbete i särskildt utskott varit förhindrade att deltaga i förestående frågors behandling inom utskottet.
